

02.03.2023
P. Filipczak

Or. III. 0003. 16. 2023

Ostrowiec 25 lutego 2023r.

Andrzej Broda

Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego

Klub Radnych KWW Jarosława Górczyńskiego



SP Ostrowiec Sw.

Pan Przewodniczący Rady Powiatu
Ostrowieckiego

=====

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się wpisany do rejestru zabytków most kolejowy – tzw. Most Romanowski. Most ten wpisany jest trwale w krajobraz kulturowy naszego regionu. Jako obiekt inżynierski- techniczny może stanowić interesującą ciekawostkę związaną z hutniczymi tradycjami naszego powiatu. Powstające w Ostrowcu Centrum Tradycji Hutnictwa przedstawia właśnie osiągnięcia ostrowieckiej huty w zakresie procesów metalurgicznych i technologii wytwarzania również konstrukcji stalowych takich jak mosty. Dysponowanie pełną wiedzą o moście dawałoby w CTH możliwość stworzenia interesującej ekspozycji przedstawiającej historię budowy mostów w oparciu o technologie hutnicze. To z kolei może przyczynić się do odpowiedniego zabezpieczenia zabytku co leży w zakresie działania powiatu..

W decyzji wpisującej most do rejestru zabytków , w uzasadnieniu zawarto stwierdzenie , że most **...jest jednym z pierwszych w świecie mostów stalowych wybudowanych ze stali zlewanej...**

Takiej wagi zabytek techniki stanowi ogromną atrakcję turystyczną wpisującą się w hutnicze tradycje regionu i stwarza możliwości promocji powiatu. Samo jednak takie stwierdzenie z technicznego punktu widzenia jest mało precyzyjne a znając docieklivości służb konserwatorskich w badaniach wymaga dalszego wyjaśnienia lub poszerzenia.

W uzasadnieniu decyzji przywoływana jest ekspertyza naukowców z Uniwersytetu Szczecińskiego. Faktycznie ustalono tam z jakiego procesu pochodziła stal na budowę mostu. Zbadano jej właściwości w tym wytrzymałościowe. W tym samym uzasadnieniu wskazano, że stal zlewaną wprowadzono do budowy mostów w 1880 r a powszechnie zaczęto ją stosować do konstrukcji mostowych na **przełomie XIX i XX w.** Wskazano również , że

“Natomiast w 2 poł XIX w stosowano zazwyczaj stal zgrzewaną...” . Zauważyć należy , że

STAROSTWO POWIATOWE
w Ostrowcu Świętokrzyskim
Wydział Organizacyjno – Prawny

Wpłynęło dnia 02.03.2023r.

- 4 -
dbyjan

informacja już o wybudowaniu mostu pochodzi z 1884 r tj. zaledwie 4 lata jak podano w uzasadnieniu, od wprowadzeniu stali zlewanej do konstrukcji mostowych.

Zasadne jest więc uzyskanie od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków informacji precyzujących taką wiedzę. Istotne jest więc otrzymanie odpowiedzi na pytania:

- 1. W jakiej hucie, zakładach wyprodukowano i kiedy elementy konstrukcji tego mostu
- 2. Gdzie znajduje się pierwszy most ze stali zlewanej
- 3. Czy i gdzie zachowały się jeszcze podobne ze względu na pochodzenie stali i czas ich powstania mosty .
- 4. Kto był konkretnie konstruktorem (projekt, rysunki techniczne itp.)- przyjmuje się ,że Hipolit Cieszkowski .Był on jednak przede wszystkim głównym inżynierem projektu więc trudno zakładać ,że projektował wszystkie i tak duże obiekty inżynieryjne na Kolei Iwanogrodzko-Dąbrowskiej.

Jest oczywiste że odpowiedzi na w/w pytania muszą być poparte źródłami pochodzenia tej wiedzy.

Uzyskanie odpowiedzi od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na te pytania pozwoli w pełni wykorzystać walory zabytku, wpłynie na możliwość i na sposób jego zabezpieczenia a posiadanie na terenie powiatu unikalnego w skali świata obiektu przyczyni się do jego promocji.

Z poważaniem

Andrzej Broda